

Landsting och regioner
Ekonomidirektörer Lt
Budgetdirektörer Lt
Redovisningsdirektörer Lt
Finansdirektörer Lt
Landstingsekonomer

Budgetproposition 2017 och höständringsbudget för år 2016

Den 20 september presenterade regeringen 2017 års budgetproposition (2016/17:1) och 2016 års höständringsbudget (2016/17:2). Vi sammanfattar de förslag inom olika områden som berör landstingen åren 2016–2020. Sveriges Kommuner och Landstings (SKL:s) *egna kommentarer skrivs i kursiv stil.*

Nedan sammanfattas några av satsningarna:

- Mer resurser till välfärden, 2,3 miljarder till landstingen år 2017
- Glasögonbidrag för unga införlivas i det generella statsbidraget, 120 miljoner per år
- Avdrag för resor till arbetet minskar det generella statsbidraget med 106 miljoner per år
- Vaccin mot pandemisk influensa minskar det generella statsbidraget med 59 miljoner per år.
- Anslaget för hiv/aids halveras från 145 miljoner till 75 miljoner.

I Budgetpropositionen läggs de 10 miljarderna till kommuner och landsting in i utgiftsområde 25, vilket innebär att på sikt kommer dessa medel att succesivt öka kommuner och landstings generella statsbidrag.

Innehållsförteckning

Ekonomi	3
Kommunalekonomisk utjämning	6
Läkemedel	8
Tandvård	8
Hälso- och sjukvård	8
Jämställdhet och diskriminering	9
Bidrag till psykiatri	10
Fritid och kultur	10
Forskning	11
Infrastruktur, transporter och klimat	11
Arbetsmarknad	13
Arbetsgivarfrågor	15

Ekonomi

Regeringens bedömning av den makroekonomiska utvecklingen

Tyngdpunkten i regeringens framställning ligger på perioden 2016–2017 medan utvecklingen 2018–2020 redovisas mer översiktligt.

Man pekar på osäkerhet om såväl internationella som inhemska faktorer. Bland de inhemska faktorerna nämns de stora rekryteringsbehoven i kommunsektorn, som redan har brist på personal. Man pekar också på att utvecklingen av den offentliga konsumtionen kan bli svagare än enligt prognosen om kommuner och landsting inte kan rekrytera personal i tillräcklig omfattning.

Utvecklingen 2016 och 2017

Konjunkturåterhämtningen i världen fortsatte under inledningen av 2016, även om den globala BNP-tillväxten var måttlig. Investeringar i oljesektorn ger stort bidrag till den norska tillväxten. Trots att oljepriset har stigit sedan början av 2016 är det fortfarande på en förhållandevis låg nivå och de norska investeringarna väntas därför minska även 2017, vilket bidrar till relativt låg BNP-tillväxt. Den ekonomiska tillväxten i Finland har varit svag en längre tid, delvis på grund av minskad efterfrågan från de viktiga exportmarknaderna Ryssland och euroområdet. Den finska tillväxten väntas stiga något 2016 och 2017 men bedöms bli fortsatt låg.

Tillväxten i euroområdet tilltog under inledningen av 2016, men den är fortfarande ojämnt fördelad. Starkare investeringsutveckling understödd av expansiv penningpolitik och något expansiv finanspolitik förväntas framöver. Tillväxten 2017 bedöms fortsätta i samma takt som 2016. Resultatet av den brittiska folkomröstningen om EU-medlemskap väntas medföra något lägre BNP-tillväxt i Storbritannien under andra halvan av 2016. Men, enligt regeringen, föreföll i slutet av augusti risken för spridningseffekter till andra länder vara begränsad.

Svensk ekonomi växte snabbt 2015 och tillväxten väntas bli hög även 2016 för att avta 2017, se tabell 1. Resursutnyttjandet fortsätter därmed att stiga. Det avspeglas i att BNP-gapet blir något positivt 2017 och att arbetslösheten faller till 6,3 procent år 2017. Konjunkturläget bedöms vara i det närmaste balanserat och de kommande åren präglas av en mer normal tillväxttakt.

Tabell 1. Sammanfattningstabell över regeringens prognos i budgetpropositionen

Procentuell förändring om inte annat anges, prognos 2015–2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
BNP ¹	3,9	3,2	2,5	2,0	2,3	2,4
Arbetade timmar ¹	1,0	1,9	1,5	0,6	0,8	0,8
Arbetslöshet ²	7,4	6,8	6,3	6,3	6,3	6,2
BNP-gap ³	-0,9	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Timplöner ⁴	2,4	2,7	3,1	3,4	3,4	3,4
KPIF, årsgenomsnitt	0,9	1,5	1,7	1,9	2,0	2,0
Prisbasbelopp	44 500	44 300	44 800	45 400	46 300	47 600
Finansiellt sparande i off. sektor ⁵	-0,1	-0,2	-0,3	0,0	0,8	1,5
Konsoliderad bruttoskuld ⁵	43,4	42,0	40,9	39,5	37,4	34,5

¹Kalenderkorrigerade. ²Procent av arbetskraften. ³Procent av potentiell BNP.⁴Konjunkturlönestatistiken. ⁵Andel av BNP.

Källa: Budgetpropositionen för år 2017.

De låga räntorna, stark ökning av sysselsättningen, stadigt ökande disponibel inkomst och ett i utgångsläget högt hushållssparande tyder, enligt regeringen, på fortsatt hög konsumtionstillväxt i hushållen framöver. Men införandet av krav på amorteringar på nya bostadslån ger enligt regeringen en motverkande kraft.

Tillväxten i offentlig konsumtion var förra året den högsta sedan 1998. Den statliga konsumtionen växte starkt men tillväxttakten i kommunsektorn var ännu högre. Den kommunala konsumtionen bedöms öka starkt även 2016 och 2017. För detta talar såväl den demografiska utvecklingen som det stora antalet asylsökande. Regeringen räknar även med att tidigare reformer inom vård, skola och omsorg samt de 10 miljarderna i höjt generellt statsbidrag kommer att bidra till ökad kommunal konsumtion.

Investeringstillväxten inom näringslivet väntas avta stegvis. Bostadsinvesteringarna väntas fortsätta öka men i lägre takt i och med att resursutnyttjandet inom byggsektorn blir mer ansträngt. De offentliga investeringarna bedöms växa i hög takt 2016 och 2017, främst i kommunsektorn.

Arbetslösheten bedöms bli 6,8 procent för helåret 2016 och falla till 6,3 procent 2017. Antalet lediga jobb och företagens anställningsplaner tyder på att sysselsättningen fortsätter öka starkt under resterande del av 2016. Detta tillsammans med stigande efterfrågan i svensk ekonomi pekar, enligt regeringen, på fortsatt ökning av sysselsättningen 2017. Kommunsektorn väntas lämna ett stort bidrag till ökningen av antalet sysselsatta 2016 och 2017, sysselsättningen i kommuner och landsting väntas öka med 2,4 procent (27 000 personer).

Trots en stark utveckling på arbetsmarknaden och ett balanserat resursutnyttjande har löneutvecklingen varit dämpad under inledningen av 2016. Löneökningarna 2016 väntas bli lägre än genomsnittet för 1993–2015. År 2017 väntas de dock bli högre till följd av att resursutnyttjandet på arbetsmarknaden bedöms öka.

Trots expansiv penningpolitik har inflationen varit låg under en längre tid. Den underliggande inflationen har dock stigit trendmässigt sedan 2014 och väntas fortsätta stiga 2017, bland annat på grund av högre resursutnyttjande.

Utvecklingen 2018–2020

Resursutnyttjandet, mätt med BNP-gapet, bedöms vara balanserat 2018–2020. Hushållens konsumtion väntas växa i fortsatt snabb takt. Sysselsättningstillväxten väntas bromsa in 2018 till följd av lägre BNP-tillväxt. Från och med 2018 väntas också ett förhållandevis stort antal nyanlända komma in i arbetskraften.

Den kommunala konsumtionen bedöms visserligen öka starkt 2016 och 2017 (med 4,3 respektive 2,8 procent) till följd av den demografiska utvecklingen och asylmottagandet. Regeringen räknar även med att tidigare reformer inom vård, skola och omsorg samt de 10 miljarderna i höjt generellt statsbidrag kommer att bidra till ökad kommunal konsumtion. Men år 2018 räknar man med i stort sett oförändrad kommunal konsumtion jämfört med året innan och åren 2019–2020 räknar man med att den kommunala konsumtionen ska minska.

Frågor om Ekonomi kan ställas till Bo Legerius tfn 08-452 77 34, avdelningen för ekonomi och styrning.

Regeringens skatteunderlagsprognos

Regeringens uppfattning om skatteunderlagets ökning till år 2019 är mer optimistisk än SKL:s och Ekonomistyrningsverkets (ESV), se tabell 2. Regeringens kommentarer till den relativt starka skatteunderlagstillväxten är sparsamma. Det som framkommer är att den främst förklaras av en stark tillväxt av lönesumman.

Tabell 2. Olika skatteunderlagprognoser

Procentuell förändring

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014–2019
SKL aug	3,2	4,8	4,8	4,6	4,1	4,1	28,4
Reg, sep	3,2	5,2	5,0	5,2	4,2	4,2	30,2
ESV, sep	3,2	5,0	5,2	4,6	4,1	3,9	28,9

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, SKL.

Regeringen förutser starkare utveckling än SKL av skatteunderlaget vart och ett av åren 2015–2019. Huvudförklaringen är att regeringens prognos visar större ökning av arbetade timmar. Det motverkas delvis av att SKL förutsätter större löneökningar 2017–2019.

Frågor om Skatteunderlaget kan ställas till Bo Legerius, tfn 08-452 77 34, avdelningen för ekonomi och styrning.

Kommunalekonomisk utjämning

Tabell 3. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Miljoner kronor

	2017	2018	2019	2020
Totalt enligt EkonomiNytt 14/2015	26 798	27 053	27 053	27 053
Skatteväxling 2016	4	4	4	4
Tillskott				
Ökade resurser till välfärden (del av)	900	900	1500	2100
Regleringar enligt finansieringsprincipen				
Vaccin mot pandemisk influensa	-59	-59	-59	-59
Glasögon för unga	120	120	120	120
Avgiftsfri tandvård		-159		
Övriga regleringar				
Avdrag för resor till och från arbetet	-106	-106	-106	-106
Skatteavtalet Sverige-Danmark	-7	-7	-7	-7
Överföring till 1:3 Kommunalekonomiska organisationer	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Totalt enligt detta EkonomiNytt	27 650	27 746	28 505	29 105

Tabell 4. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Kronor per invånare

	2017	2018	2019	2020
Totalt enligt EkonomiNytt 14/2015	2 688	2 671	2 644	2 613
Skatteväxling 2016	0	0	0	0
Tillskott				
Ökade resurser till välfärden (del av)	90	89	147	203
Regleringar enligt finansieringsprincipen				
Vaccin mot pandemisk influensa	-6	-6	-6	-6
Glasögon för unga	12	12	12	12
Avgiftsfri tandvård		-16		
Övriga regleringar				
Avdrag för resor till och från arbetet	-11	-10	-10	-10
Skatteavtalet Sverige-Danmark	-1	-1	-1	-1
Överföring till 1:3 Kommunalekonomiska organisationer	0	0	0	0
Totalt enligt detta EkonomiNytt	2 773	2 739	2 786	2 812

Tillskott

Regeringen har i Budgetpropositionen anvisat 10 miljarder till kommuner och landsting från år 2017 för mer resurser i välfärden. Pengarna till kommunsektorn kommer dels att fördelas på samma sätt som via det kommunalekonomiska utjämningssystemet dvs. i kronor per invånare, dels med en fördelningsnyckel där hänsyn tas till antal asylsökande och nyanlända.

Av tillskottet som fördelas per invånare erhåller kommunerna 70 procent och landstingen 30 procent. Av det tillskott som fördelas med hänsyn till antal asylsökande och nyanlända får kommunerna 80 procent och landstingen 20 procent.

Beräkningen är preliminär och kommer att uppdateras inför den slutliga fördelningen inför 2017.

Tabell 5. Fördelning av 10 miljarder till välfärden, landsting

Miljoner kronor och kronor per invånare

År	Totalt, mnkr	Generell fördelning, mnkr	Generell fördelning, kronor/invånare	Modellberäknad fördelning, mnkr
2016	1 470	0	0	1 470
2017	2 300	900	90	1 400
2018	2 300	900	89	1 400
2019	2 500	1 500	147	1 000
2020	2 700	2 100	203	600
2021	3 000	3 000	286	0

Från år 2021 är tanken att hela tillskottet ska ligga i anslaget för den kommunal-ekonomiska utjämningen som generellt statsbidrag.

Den preliminära modellberäknade fördelningen för år 2017 per landsting framgår av regeringens skrivelse (pdf) som finns tillgänglig på denna webbsida: <http://www.regeringen.se/contentassets/8b65b455d6ae49bfb750deee25d489c4/preliminar-fordelning-kommuner-och-landsting>

Frågor om tillskottet till kommunsektorn kan ställas till Måns Norberg tfn 08-452 77 99 eller till Signild Östgren tfn 08-452 77 45, avdelningen för ekonomi och styrning.

Regleringar enligt finansieringsprincipen

Regeringen har gett Folkhälsomyndigheten ett uppdrag om att säkerställa tillgången vaccin vid en influensapandemi. Folkhälsomyndigheten kommer att få ökade kostnader för att hantera avtalet och förberedande åtgärder för att kunna ta emot **vaccin vid en influensapandemi**. Denna kostnad beräknas uppgå till 3,5 miljoner kronor. Utöver det kommer staten att ta på sig ansvar för att inköpa vaccin vid en pandemi. Som en följd av det ansvaret beräknar staten att det kommer att medföra en kostnad motsvarande 55,5 miljoner kronor per år. Anslaget föreslås därför minska med 59 miljoner kronor från och med 2017.

I 2016 års ekonomiska vårproposition aviserade regeringen att de riktade bidrag som avser bidrag till landstingen för **glasögonbidrag till barn och unga** flyttas till utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner fr.o.m. 2017. Regeringen föreslår därför att anslaget utökas med 120 miljoner kronor per år fr.o.m. 2017 för att kompensera landstingen för de kostnader som skyldigheten att erbjuda glasögon till barn och unga medför.

Regeringen avser att göra **tandvård avgiftsfri** fr.o.m. januari 2017 för unga upp t.o.m. det år de fyller 21 år. I ett andra steg höjs fr.o.m. januari 2018 åldersgränsen till att gälla unga upp t.o.m. det år de fyller 22 år. Slutligen höjs åldersgränsen fr.o.m. januari 2019 upp t.o.m. det år de fyller 23 år. Regeringen föreslår att landstingen kompenseras för de tillkommande kostnader som förslaget medför. Enligt tidigare beräkningar har anslaget föreslagits öka med 276 miljoner kronor

2017 och ytterligare 300 miljoner kronor 2018. Enligt 2017 års budgetproposition beräknas ökningen 2018 uppgå till 141 mnkr, vilket innebär en minskning med 159 mnkr jämfört med tidigare beräkning. Från och med 2019 beräknas anslaget öka enligt den tidigare beräkningen och den totala ökningen uppgår till 576 miljoner kronor per år fr.o.m. 2019.

Övriga ekonomiska regleringar

Höjd beloppsgräns vid **avdrag för resor till och från arbetet** medför att anslaget minskar med 106 miljoner kronor.

I **skatteavtalet mellan Sverige och Danmark** om vissa skattefrågor regleras hur länderna ska kompensera varandra för minskade skatteintäkter till följd av att pendlare mellan länderna beskattas i arbetslandet och inte i bosättningslandet. För 2017 minskas anslaget med 7 miljoner kronor.

Regeringen förslår att anslaget minskas med 0,2 miljoner kronor för att finansiera en **bidragsökning till Rådet för kommunala analyser**.

Frågor om Kommunalekonomisk utjämning kan ställas till Anders Folkesson, tfn 08-452 73 37, Måns Norberg tfn 08-452 77 99 och Mona Fridell, tfn 08-452 79 10, avdelningen för ekonomi och styrning.

Läkemedel

För år 2017 är drygt 24 miljarder avsatta. Läkemedelsbidraget kommer att förhandlas inför nästa år.

Frågor om Läkemedel kan ställas till Hasse Knutsson tfn 08-452 76 62, avdelningen för vård och omsorg eller till Jonas Eriksson, tfn 08-452 78 79, avdelningen för ekonomi och styrning.

Tandvård

Avgiftsfri tandvård för unga

Regeringen lämnar i denna proposition förslag om att tandvård blir avgiftsfri för unga till och med 21 år från och med den 1 januari 2017, 22 år från och med den 1 januari 2018, och 23 år från och med den 1 januari 2019.

Höjt tandvårdsbidrag för äldre

Regeringen avser att höja det allmänna tandvårdsbidraget från 150 kronor till 300 kronor för personer som är mellan 65 och 74 år från och med den 1 juli 2017. OBS! Statligt stöd – får inte ekonomiska konsekvenser för våra landsting.

Hälso- och sjukvård

Kompetensutbildning för tidsbegränsat anställda

För att öka kvaliteten och säkra kompetensförsörjningen inom välfärden föreslår regeringen en satsning på 10 000 utbildningsplatser till kompetensutbildning för tidsbegränsat anställda inom äldreomsorgen och hälso- och sjukvården. Medel

avsätts med 50 miljoner kronor 2017, därefter 200 miljoner åren 2018–2019 per år och 50 miljoner år 2020.

Ökad tillgänglighet för asylsökande och nyanlända

Regeringen satsar 40 miljoner per år 2017–2020 för att öka tillgängligheten av vård och behandling för traumatiserade asylsökande och nyanlända.

Missbruksåtgärder

Regeringen föreslår lagändring i lagen (2006:323) om sprututbyte. Landstinget föreslås bli ensam huvudman samt att åldersgränsen för deltagande sänks från dagens 20 år till 18 år.

Halvering av anslaget för HIV

Regeringen föreslår att anslaget för insatser mot hiv/aids minskar med 70 miljoner från år 2017. Minskningen görs av anslaget för angelägna satsningar inom andra områden.

Jämställdhet och diskriminering

Fortsatta satsningar inom jämställdhetspolitiken

Förslaget i budgetpropositionen är att drygt 247 miljoner kronor avsätts under perioden 2017–2020, förutom år 2019 då drygt 346 miljoner planeras att avsättas, till särskilda jämställdhetsåtgärder.

Jämställdhetsmyndighet ska inrättas

En Jämställdhetsmyndighet planeras inrättas från år 2018.

Nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor 2017–2020

En nationell strategi mot mäns våld ska presenteras under hösten 2016. De samlade åtgärderna på området aviserar omfatta cirka 900 miljoner kronor för perioden 2017–2020 för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Strategin innebär en ambitionshöjning på området med fokus på våldsförebyggande insatser.

Uppdrag om utvecklingsmedel, kompetensstöd och samordning fortsätter

Socialstyrelsen ska under 2017 fortsätta att fördela 50 miljoner kronor till kommunerna och 20 miljoner till landstingen i form av utvecklingsmedel för att kvalitetsutveckla arbetet mot våld i nära relationer och stöd till våldsutsatta kvinnor och barn.

Socialstyrelsen, länsstyrelserna och NCK får också fortsatt uppdrag att tillhandahålla nationellt och regionalt kompetensstöd för att kvalitetsutveckla arbetet i kommuner, landsting och regioner.

Regeringen kommer också att ge länsstyrelserna fortsatt uppdrag att stödja och utveckla samordningen i länen. Länsstyrelsen i Östergötlands län får fortsatt uppdrag för 2017 att ha ett nationellt kompetensteam mot tvångsäktenskap och

barnnäktenskap samt hedersrelaterat våld och driva en nationell stödtelefon för yrkesverksamma bl.a. inom kommuner, landsting och regioner.

Ny lagstiftning om aktiva åtgärder

Under 2016 har regeringen föreslagit ändringar i diskrimineringslagen som innebär att arbetet med aktiva åtgärder inom arbetslivet och utbildningsområdet ska utvidgas till att omfatta samma diskrimineringsgrunder som diskrimineringsförbudet (prop. 2015/16:135). I propositionen föreslås även att det nuvarande kravet på en lönekartläggning för jämställda löner kvarstår och att en sådan kartläggning ska genomföras årligen i stället för vart tredje år. När det gäller formerna för dokumentation av arbetet ersätts dagens krav på särskilda planer med ett krav på skriftlig dokumentation. Kravet på skriftlig dokumentation vid lönekartläggningen ska omfatta företag med minst 10 arbetstagare i stället för dagens 25. I propositionen lämnas också förslag på ett förtydligat ansvar för arbetsgivare att främja en jämn könsfördelning på ledande positioner. Förslagen träder i kraft den 1 januari 2017.

Frågor om Jämställdhet och diskriminering besvaras av Jenny Norén tfn 08-452 77 96 och Anna Ulvesson tfn 08-452 74 67, avdelningen vård och omsorg.

Bidrag till psykiatri

Regeringen föreslår att 1,1 miljard kronor anvisas per år för perioden 2017–2019 samt 0,8 miljarder för år 2020. Anslaget får användas till bidrag och statsbidrag för insatser inom psykiatri och psykisk hälsa. Anslaget får även användas för utgifter för forskning inom psykiatri och psykisk hälsa. Vissa insatser inom folkhälsoområdet finansieras även av anslaget.

En viktig del i regeringens strategi är en sedan tidigare redovisad riktad satsning på 280 miljoner kronor per år under 2016–2019 för att möta den ökade ohälsan bland barn och unga vuxna t.o.m. 30 år. I satsningen ingår att förstärka ungdomsmottagningarnas arbete och stimulera nya initiativ på området.

Målsättningen är att överenskommelsen 2016 med SKL ska följas av överenskommelser med en likartad inriktning under 2017 och 2018.

Frågor om psykiatri kan ställas till Mikael Malm tfn 08-452 78 31, avdelningen för vård och omsorg.

Fritid och kultur

Idrottssatsningar

I höständeringsbudgeten satsas 20 miljoner på asylsökandes och nyanländas idrott i år. För perioden 2017–2019 avsätts i budgetpropositionen 14 miljoner per år och för perioden 2020–2025 avsätts 18 miljoner per år.

Regional kulturverksamhet – kultursamverkansmodellen

SKL uppmärksammar att regeringen hörsammat behovet av en förstärkning av anslaget för regional kulturverksamhet genom att föreslå en ökning med 30 miljoner kronor per år under 2017–2020, sammanlagt 120 miljoner.

Vidare ökas anslaget med ytterligare 5 miljoner kronor per år under samma period för läsfrämjande insatser under skollov. Anslaget för regional kulturverksamhet tillförs även 58 miljoner 2017, 50 miljoner 2018, 53 miljoner årligen 2019 och 2020 för att förstärka den musikaliska scenkonsten.

Folkbibliotek och läsfrämjande

Regeringen beräknar att bidraget till litteratur och kulturtidskrifter tillförs 15 miljoner kronor årligen 2017–2020 för att bygga ut den läsfrämjande insatsen Bokstart som Statens kulturråd tagit initiativ till samt för bidrag till läsfrämjande insatser under skollov. Bokstart är ett samarbete mellan barnhälsovård och folkbibliotek i syfte att stimulera små barns språkutveckling och satsningen byggdes under 2016 ut till att omfatta fem områden i olika delar av landet. Förstärkningen av Bokstart innebär att satsningen utvidgas till att omfatta fler regioner och att satsningen på ett tydligare sätt också kopplas till förskolan.

Regeringen har för avsikt att tillsätta en delegation med uppdrag att inom ramen för satsningen ”Hela Sverige läser med barnen” samla de insatser för läsfrämjande som görs både inom och utanför skolan.

Frågor om kultur kan ställas till Louise Andersson tfn 08-452 74 22, och om idrott till Nils-Olof Zethrin tfn 08-452 79 96, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Forskning

Regeringen föreslår en forskningssatsning för att öka kunskapen om styrningen av hälso- och sjukvård och socialtjänst för en kunskapsbaserad och innovativ utveckling. Satsningen ska utformas i bred samverkan med berörda. Regeringen föreslår att anslaget till Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte) ökas med 10 miljoner kronor 2017 och beräknas öka med 15 miljoner kronor under perioden 2018–2020.

För 2018 beräknar regeringen att Vetenskapsrådets forskningsanslag ökar med 30 miljoner kronor för biobanker och register. Detta anslag ökar med 10 miljoner kronor både 2019 och 2020.

Frågor om forskning besvaras av Henrik Gouali tfn 08-452 77 95, avdelningen för vård och omsorg.

Infrastruktur, transporter och klimat

Satsning på bredband

Regeringen föreslår att landsbygdsprogrammet ska förstärkas med totalt 850 miljoner under 2017–2020 för bredbandssatsningar. Satsningarna ska göras i områden där förutsättningar för kommersiell bredbandsutbyggnad saknas. Inom ramen för landsbygdsprogrammet har regeringen tidigare avsatt totalt 3,25 miljarder kronor för bredbandsutbyggnad.

SKL välkomnar satsningen. En utbyggd satsning på bredband behövs för att klara ett hållbart samhälle i alla delar av landet.

Frågor om bredband kan ställas till Dan Lems tfn 08-452 78 54, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Närtidssatsning på järnväg

Regeringen föreslår en särskild satsning under 2017 för kapacitetshöjande åtgärder i järnvägssystemet som förbättrar kapacitet och robusthet i transportsystemet. Det handlar om kapacitetshöjande åtgärder såväl utanför de större storstadsregionerna som i eller i anslutning till dessa regioner. Satsningen föreslås uppgå till 200 miljoner kronor 2017.

SKL ser positivt på satsningen, då det är mycket viktigt att skapa robusthet och tillförlitlighet i det befintliga transportsystemet, eftersom underhållet på järnvägen är eftersatt.

Frågor om närtidssatsningen kan ställas till Sara Rhudin tfn 08-452 75 44, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Transportinfrastruktur

Regeringen föreslår en ökning av anslagen för vidmakthållande av transportinfrastrukturen om 3,7 miljarder kronor 2019 och 4 miljarder 2020. Utöver det även en ökning av anslaget till utveckling av transportinfrastrukturen om 1 miljard 2020.

SKL ser positivt på satsningen av ökade anslag för underhåll av järnväg och väg under 2019 och 2020. Järnvägen är av stor betydelse för den regionala arbetspendlingen som drabbas hårt av ett eftersatt underhåll så som det ser ut idag.

SKL delar regeringens syn på att nya stambanor skulle stärka järnvägens konkurrenskraft. Dock behöver regeringen ta ansvar för att det finansieras på ett hållbart sätt så att det inte drabbar vår välfärd. Om kommunerna ska vara med och finansiera statlig infrastruktur måste det ske på rätt villkor för att minimera kommunernas risktagande.

Frågor om transportinfrastruktur ställas till Mattias Sjöholm tfn 08-452 76 11, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Klimatsatsning

Klimatklivet förstärks något och förlängs till 2020, för att stötta regionala och lokala initiativ som ska minska utsläppen av växthusgaser. Nivån för 2017–2020 är 700 miljoner per år. Stöd ges bland annat till laddinfrastruktur för elfordon, biogasanläggningar, konvertering från fossil olja, lustgasdestruktion.

Stadsmiljöavtalen byggs ut med ytterligare 250 miljoner kronor år 2017 och ges 500 miljoner 2018. Från och med nästa år blir det även möjligt att söka stöd för investeringar i cykelinfrastruktur.

Anslaget för klimatanpassning förstärks med 10 miljoner kronor per år 2017–2018, 70 miljoner år 2019 och 120 miljoner år 2020.

Arbetet för en giftfri vardag ges ett utökat anslag på 50 miljoner per år 2018–2020. Det omfattar en fortsatt satsning på barns vardag (i förskolor), en kartläggning av farliga ämnen i varor, en stärkt miljöövervakning av farliga kemikalier inklusive Pfas och växtskyddsmedel. Arbetet inleds med att skapa ett centrum för substitution av farliga ämnen i kemiska produkter och varor. Länsstyrelsernas tillsyn över förorenade områden ges ökade resurser vilket kan underlätta kommunernas exploateringsarbete.

Livsmedelsstrategin redovisas senare i höst. För att uppnå en mer likvärdig livsmedelskontroll över hela landet och minska den administrativa bördan för livsmedelsföretagen aviseras en stärkt samordning mellan kontrollmyndigheterna.

Havs- och vattenmiljöarbetet behöver förstärkas ytterligare bl.a. för att öka takten i att nå de havs- och vattenrelaterade miljö kvalitetsmålen. I denna proposition föreslår regeringen att anslaget ökar med 40 miljoner kronor 2017 och med 30 miljoner per år fr.o.m. 2018 och framåt.

Frågor om Klimatsatsning och Miljö kan ställas till Ann-Sofie Eriksson tfn 08-452 78 63 och Andreas Hagnell tfn 08-452 78 66 eller Tove Göthner tfn 08-452 79 25, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Arbetsmarknad

Arbetsgivardeklaration införs 2018

Från 1 januari 2018 ska uppgifter på individnivå skickas in till Skatteverket varje månad. Dessa arbetsgivardeklarationer ska ersätta den årliga kontrolluppgiften.

Arbetsgivarkontakter

Regeringen avser att bjuda in parter och branscher till samtal om hur satsningar inom utbildnings- och arbetsmarknadspolitiken kan utvecklas för att klara kompetensförsörjningen. Här avser man att fortsätta arbetet med att förbättra matchningen och minska detaljstyrning och ge ökad möjlighet till lokal samverkan för Arbetsförmedlingen. Arbetsgivararbetet på Arbetsförmedlingen ska förstärkas med ökat fokus på uppsökande verksamhet. Regeringen tillsatte också en utredning i juni 2016 som ska göra en bred översyn av Arbetsförmedlingens uppdrag och det statliga åtagandet.

SKL ser positivt på att regeringen bjuder in parter och branschföreträdare till samtal om samverkansfrågor och de arbetsmarknadspolitiska programmens utformning. SKL kommer också aktivt att bidra med information och inspel till Arbetsmarknadsutredningen.

Kunskapslyft och validering

Regeringen har inlett en ny kunskapslyftssatsning där man avser att införa rätt till behörighetsgivande kurser inom ramen för Komvux som föreslås träda i kraft 2017. Ett studiestartstöd har aviserats för att öka rekryteringen till studier för kortutbildade arbetslösa i åldern 25–56 år. Stödet föreslås införas 1 juli 2017.

Kompetensförsörjningsfrågor är av största betydelse för att kommunsektorn som andra arbetsgivare ska klara sina uppdrag. SKL välkomnar alla utbildnings-satsningar som innebär att de arbetssökandes kunskapsnivåer står i paritet med arbetsmarknadens behov.

Den Valideringsdelegation som inrättades 2015 kommer att lämna förslag till en nationell strategi för validering i början av 2017. Regeringen vill också att arbetsmarknadsutbildningen i högre grad leder till arbete efter avslutad utbildning och pekar också på vikten av att arbetsmarknadsutbildningen fungerar som ett komplement till reguljär utbildning för att undvika dubbelarbete.

Ett välfungerande valideringssystem är av stor betydelse för att förkorta nyanländas etablering på arbetsmarknaden och för att underlätta vidareutbildning av redan anställd personal.

Subventionerade anställningar

Regeringen har vidgat målgruppen för traineejobb och yrkesintroduktionsanställningar under våren. SKL och Kommunal har träffat en överenskommelse om extratjänster och regeringen har genomfört förändringar avseende extratjänster (se vidare i bilagan om Arbetsgivarfrågor).

En hundra procentig lönetäckning för extratjänster innebär att arbetsgivarnas kostnader täcks upp till ett belopp som inkluderar lagstadgade arbetsgivaravgifter (31,42 %). Enligt gällande avtal är arbetsgivaravgifterna för kommuner (38,43 %) och landsting (44,10 %) något högre än vad lagen säger. Kommunsektorn kommer inte att få kompensation för mellanskillnaden. Så var det även på Plusjobbstiden och så är det i samband med andra arbetsmarknadsåtgärder.

Regeringen kommer att genomföra förändringar i nystartsjobben genom att sänka subventionen för de som varit arbetslösa kortare än två år samt korta de maximala stödperioderna. Samtidigt ökar man subventionerna i nystartsjobben för personer som varit arbetslösa mer än tre år och för nyanlända. Under 2017 kommer regeringen att ställa krav på kollektivavtal eller villkor som är likvärdiga med dessa även för nystartsjobb.

Regeringen har gett Tillväxtverket i uppdrag att samverka med Arbetsförmedlingen för att utarbeta ett program för att stödja arbetsintegrerade sociala företag. Stöden ska utformas för att vara förenligt med EU:s statsstödsregler.

Samhall får ökad resurser att anställa med utvecklingsanställningar. Regeringen har gett de statliga myndigheterna i uppdrag att ta fram praktikplatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga under perioden 1 april 2016 till sista december 2018.

I juli 2017 kommer lönestöden till personer med funktionsnedsättning att förändras för att förtydliga strukturen av stöden och utformningen av stödets innehåll. 2017 höjs taket för den bidragsgrundande lönekostnaden från dagens 16 700 kronor till 17 100.

SKL anser att höjningen (2,4 %) av taket för den bidragsgrundande lönekostnaden till 17 100 kr är alldeles för lågt, särskilt med tanke på att nivå inte höjts på tio år.

Sänkt mervärdesskatt på vissa reparationer

Reparationer av enklare art bedöms kunna utföras av personer med en svag anknytning till arbetsmarknaden, vilket kan leda till en ökad varaktig sysselsättning och lägre arbetslöshet.

Enklare reparationer utgör en möjlig affärsidé för arbetsintegrerade sociala företag. En sänkt mervärdesskatt på dessa tjänster ökar lönsamheten och därmed ökar möjligheten till fler anställningar inom dessa företag.

Ersättning till ungdomar

Ersättningen till unga som saknar fullföljd gymnasieutbildning får idag 48 kronor per dag i utvecklingsersättning upp till 20 års ålder och därefter 141 kronor per dag när de fyller 20 år. Från den 1 juli 2017 avser regeringen att de som saknar fullföljd gymnasieutbildning även efter att de fyllt 20 år får behålla den lägre ersättningen för att öka incitamentet för att återgå i studier.

Frågor om Arbetsmarknad besvaras av Tor Hatlevoll tfn 08-452 79 69, Vivi Jacobson-Libietis tfn 08-452 78 20 och Åsa Karlsson tfn 08-452 78 25 och Annika Falk tfn 08-452 75 64, avdelningen för utbildning och arbetsmarknad.

Arbetsgivarfrågor

I år har vi valt att lägga avsnittet Arbetsgivarfrågor i bilaga då mycket av det som tidigare beskrivits återkommer i bilagan.

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING

Sektionen för ekonomisk analys

Annika Wallenskog

Signild Östgren

Bilaga

Arbetsgivarfrågor i Budgetpropositionen 2017